

REDACTIUNEA
Tipografia și Administra-
țiunea

BRAȘOV, Piața-mare 80.
Bertori se înscriseră un se primărie.
Manuscrisul nu se restituie.

INSERATE:
se primesc la Administra-
țiunea Brașov și la birou-
rile următoare:
Vina la M. Dukas Nachf., Heinrich
Behalek, Rudolf Morze. — In Buda-
pesta la Eckstein Kornat, Julius Les-
pold, Blockner L.

PREȚUL INSEARTELOR:
Un gir pe 20 bani pen-
tru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și învaluit.
Realizme pe pag. a 5-a 1
air 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXIII.

Telefon: Nr. 226.

"GAZETA" apare ZILNIC.
Abonamente pentru Austro-Ungar.
pe un an: —
24 cor. pe 6 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — Nr. de Duminică:
patru cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
un an 40 franci, pe șase luni 20
franci, pe trei luni 10 franci.
Nr. de Duminică 8 fr. an.

Se poate prenumera la toate oficiile
postale precum și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
La Administrația "GAZETEI" pe
1 an 20 C. Pe 6 luni 10 C.
pe trei luni 5 C. Cu dăru-
irea: Pe un an 24 Cor. Pe 6 luni
12 Cor. Pe trei luni 6 Cor. Un exem-
plar "banf" — Adm. abona-
mentelor se plătește în avans.

Nr. 236 Brașov. Mercuri-Joi, 28 Octomvrie (10 Noemvrie) 1910.

Obrăznicia la culme.

Să pare, că ar fi să se întoarcă vremurile de acum câteva sute de ani, vremurile din evul de mijloc. Cel puțin unii din compatrioții noștri să dedau la obiceiuri, cari ne aduc aminte de acele vremuri, marcate ca barbare în analele țării noastre.

Căci ce însemnează alta, cele ce au spus cu ocazia inaugurării noului edificiu al liceului reformat din Orăștie, decât întoarcerea la acele timpuri, când unele popoare din Ardeal au făcut o uniune, ca cu puteri unite să prigonească și să tie în opresiune pe un alt popor, pe poporul român?

Aceleași popoare o spun azi pe față că vreau să facă o falangă contra noastră. La serbarea din Orăștie, cum știm, au luat parte și câțiva reprezentanți de-ai Sașilor, și preotul săsesc din Orăștie în un toast a accentuat necesitatea unei procederi solidare dintre Unguri și Sași. Deputatul Cserny infiripă mai departe această idee, și provoacă pe Sași în un articol din „Bud. Hirl.” la o formală alianță cu Maghiarii, contra „Calahilor”. Deputatul și fruntașul saș, Neugeboren răspunde la ofertul lui Cserny tot în „Bud. Hirl.” în n-rul de ieri, zicând că e de dorit o înfrățire a acestor două popoare „ca să se rentoarcă în formă modernă acea epocă neuitată, când poporul săsesc a făcut alianță fidelă și solidă cu nobilimea maghiară și cu Săcuii, unio trium nationum...” Neugeboren consideră și el ziua dela Orăștie de o rază strălucitoare, care îi îndreaptă spre acest scop măreț...

Va să zică, e vorba de o uniune și fiindcă a treia națiune — Săcuii — acum sunt una cu Maghiarii, ca „epocă neuitată” a lui Neugeboren să fie cât de fidel copiată, se poate lua ca a treia națiune — Jidovimea. Ast-

fel unio trium nationum modernă se va alcătui din: șovinistii maghiari, Sași și Jidani și contra noastră, spre a ne împiedeca în progres cultural-economic și a ne apăsa politicește. Adeca a provoca zizanie și luptă de rasă între popoarele patriei — căci proiectata alianță acolo duce — este, după Neugeboren, un scop măreț... În adevăr ideile medievale retrograde, prin cari vor provoca dușmăni, fără a-și putea ajunge scopul de-a ne opri în mersul nostru pe calea progresului.

Dar pe când la Orăștie s'a accentuat necesitatea alianței împotriva noastră și aceasta s'a discută publice, din Cluj vine știrea unei alte obrăznicii, având acelaș scop de-a lovi în noi, în special în interesele noastre materiale. Districtul bisericesc ardelean al bisericii reformate și-a ținut adunarea generală zilele acestea în Cluj. În ședința de Luni, 7 Nov. c. preotul reformat din Ocna-Sibiului Incze Lajos face o propunere de felul, ca districtul bisericesc reformat să năzuiască, ca să răscumpere moșile maghiare, ajunse pe mâni străine, dar îndesebi pe mâni Românilor.

Așa își exprimă preotul Incze voința, pe care vrea să-o traducă în faptă, condus vezi bine și stăpânit de iubirea de aproapei și a păcii pe pământ!

Să ridică îndată un altul, faimosul baron Bánffy, președintele adunării, și declară, că nu există vre-un ungur mai șovinist ca el, dar cu toate acestea consideră de neesecutabilă propunerea lui Incze. Districtul bisericesc nici nu are puterea materială de lipsă pentru acest scop. Dar nu are nimic contra, dacă propunerea să va da conșiliului direcțional spe studiere.

Va să zică în contra noastră în Orăștie, în Cluj și eroii acestei

mișcări seamănă mai departe să-măntă luptei de rasă între fii aceleiași patrii. Am fost dedați până acum a ne vedea neîndreptățiți și prigoniți limba noastră, am fost dedați a fi huliți și batjocuriți de cavalerii șovinismului. Acum să deschide o nouă eră de luptă contra noastră, cum să poate încredința ori și cine din exemplele eclatante de mai sus.

Nu e vorba, de astfel de planuri descrierate nu ne spăriem, nu ne temem, dar e bine să luăm act de ele. Ici-colea șovinismul poate să ne strice, dar pe linia întreagă de progres nu ne pot opri.

„Căni latră, caravana merge înainte!”

Alegerile congregaționale din comitatul Aradului. Fruntașii partidului național român din comitatul Aradului au ținut ieri și alaltăieri seara în localitățile ziarului „Tribuna” două consfătuiri întime, în vederea alegerilor la congregație, cari vor avea loc în 22 Noemvrie n.

Rezultatul acestor consfătuiri este, că s'a hotărât a se lua lupta în toate cercurile electorale cu candidați naționali. Președinții comitetelor cercuale vor primi zilele acestea lista candidaților împreună cu apelul, care se face către dâșii și către toți aderenții partidului nostru național, de a lupta din toate puterile pentru izbândă candidaților noștri. Nădăjdum, că comitatul Aradului, care a stat totdeauna în fruntea luptelor naționale, gelos de această reputație, va lupta cu bărbăție tot mai mare, pentru izbândă steagului național. — (>Trib.<)

Creștinii-sociali și reforma electorală. Duminecă, în 6 l. c. creștinii-sociali din Ungaria au avut o întrunire, la care au luat parte la 1200 de muncitori și mici industriași. S'a vorbit între altele și de scumpetea traiului. Referitor la aceasta,

deputatul Gieswein în o vorbire mai lungă a zis, că scumpetea și alte mizerii ce bântuie societatea nu se pot sana decât dacă legislațiunea va lucra în spirit creștin și democratic. În fine a stăruit pentru introducerea votului universal, egal și secret, fără de care nu se poate face o politică adevărat socială și de salvare a poporului.

Congresul bisericesc al Sârbilor. Patriarhul din Carlovăț, Lucian Bogdanoviciu sosește zilele aceste în Budapesta, spre a se consulta cu primministrul Khuen asupra unor chestiuni de-ale bisericii sârbești. Cu acest prilej probabil va veni în vorbă și convocarea congresului bisericesc al Sârbilor, pe care îl urgitează o parte din preoțime pentru regularea chestiunii de salarizare a preoților.

Plățile în numerar. „Bud. Tud.” e informat din Viena, că referenții speciali emiși de cele două guverne, au continuat tratativele în chestiunea plăților în numerar până Duminecă. Tratativele se fac cu frumoase rezultate și vor dura încă câteva zile. După încheierea tratatelor, punctele stabilite vor fi în curând definitive de cele două guverne și din partea băncii austro-ungare.

Anglia și pacea mondială. „Daily Mail” publică un articol intitulat „Anglia și pacea mondială”, al cărui autor este amiralul Mahau, scriitor american.

În acest articol se spune între altele următoarele:

„Germania este pământul și Austria este luna. Aceste două puteri, dacă vor, pot impune orice pe continent.

Europa va putea fi apărată contra Germaniei și a aliaților ei, numai de flota engleză și de aceasta se teme Germania.

Dacă scânteia din Orient va face să se aprindă focul, Tripla alianță va merge cu pași repezi spre realizarea planurilor sale.

FOILETONUL GAZ. TARNS.

E toamnă.

E toamnă-acum copila mea
Vin ploii și bate vânt,
Privighitorile-au pornit
Cu jalnicul lor cânt.

Dar una care-și are cuib
În bolnavul meu piept
Nu mai pornește, nu, și-i mult
De când eu tot aștept.

A. Cotruș.

Capitala națională a unui stat poliglot.

Notițe de călătorie de Ioan Gorun.

Adevărata raritate, în Budapesta, sunt Ungurii. Abia ici-colo, întâlnești câte un „magyar-ember” veritabil, în hainele lui cu ciaprazuri multe, cu pălărioara cu pană, cu pipa lungă în gură, pășind tacitos... Și dacă te-ai informa mai de aproape, ai afla poate, că și acesta e un provincial, venit nu atât cu afaceri, cât ca să-și mai admire Capitala, să petreacă, să-și cheltuiască, în câte-va zile, creștării,

adunați tot anul, prin localurile scumpe ale „orașului de reședință”. El singur, de altfel, rostește cu oare-care ironie cuvântul acesta de reședință, fiind știut, că în realitate foarte arare-ori „regele” o cinstește cu prezența lui, lucru care face nu puțin sângeră rău patrioților maghiari.

E bător la ochi ce mare e numărul provincialilor în Capitala ungară. Chiar și un strein îi recunoaște numai decât, după felul, în care nu prea se găsește la ei acasă, prin restaurante sau prin localurile de spectacol. Așa n'ai mai avea nevoie să citești cifrele statistice, cari în adevăr confirmă, că dacă circulația străinilor în Budapesta e cu totul neînsemnată, în schimb aceea a provincialilor se socotește la mii de persoane zilnic. Iar pe toți aceștia îi întâlnești, firește, mai ales prin centru, pe largă și bine clădita stradă principală Andrássy, pe bulevardele noi și tot atât, dacă nu chiar mai mult animate, în vasta și bine îngrijita grădină publică, prin încântătoarea insulă Margareta, cu izvoarele-i calde sulfuroase, o întinsă grădină și ea, dela un cap până la celalt, — în sfârșit admirând monumentele publice, statuile marilor bărbați ai neamului, opere nu atât de remarcabile din punctul de vedere artistic, cât din acela al patriotismului, care le-a dat naștere și al pietății cu care sunt păzite și împodobite de jur împrejur.

Incolo, prin Buda prevalează mai mult tipul șvăbesc, iar prin Pesta nasurile corioate. Pe una din străzile principale, zărim un stol de feteșcane în niște rochii scurte și înfioate, de reamintesc vechia crinolină. — În sfârșit, ne zicem, iată și ceva popor autentic maghiar... Deziluzie! Fetele sunt popor... slovac. Au și aceștia o mahala a lor în Capitala care e doar și a lor, din moment ce sunt atâtea suflete și ocupă un teritoriu atât de întins, între hotarele regatului ungar.

Dar Românii? Ei nu iubesc Budapesta. Aceasta am constatat-o pretutindeni, — ba am auzit un glas tineresc afirmând cu multă tărie, că Bucureștii e un oraș mult mai frumos decât capitala Ungariei... Bietul nostru „mic Paris” al Orientului, — mai mult al Orientului, de sigur, decât Paris! Prin ce farmec deosebit te-au văzut, în treacă, ochii aceia... Era pe vremea expoziției, a înfrățirilor din parcul Carol, dela Arenele romane... De sigur, erau frumoși atunci Bucureștii; și frumusețile lui reale, și durabile, apăreau mai altfel, în cadrul acela. Fericită tinerețe care nu vede frumusețea numai în zidurile împodobite, fie ele palate, de-asupra adâncimiei apelor greoaie și reci...

Nu iubesc Românii Budapesta, și au dreptate. Ei nu vin să locuiască aici, unde ar trebui să se desbrace de firea lor stră-

moșească, dacă ar vrea să trăiască în tihnă și pace. Pentru aceasta sunt prea mândri: n-au nici maleabilitatea Șvabului, nici spiritul de speculă al Evreului, nici n-au ajuns la tocită nepăsare a Slovacului. — A! dacă acest mare și frumos oraș ar fi ceea ce ar trebui să fie! Dacă el ar fi cu adevărat capitala, în care să se reoglinda țara, cu întreg caracterul ei poliglot... Dacă ar fi cel puțin un oraș, în care măcar limbile culturale să fie ținute în cinstea cuvenită...

Dar vezi numai decât, că aicea totul este constrângere, pentru ca Budapesta să pară maghiară. Localnicii se tem să vorbească altă limbă, chiar și dacă o știu. Se uită îngrijorați împrejur, ca sub apăsarea unui vast spionaj, înainte de a cuteza să rostească două vorbe nemțești.

În tramvai, stăm cu planul orașului în mână și ne sfătuim, în ce loc ar fi mai cu cale să ne coborâm, ca să ajungem mai curând la locul unde ne ducem. Vorbim, bine înțeles, românește. Conducătorul ne-a cerut, într-o ungurească imperativă taxă, și acumă stă un moment și par-că ascultă. De odată se pleacă la urechia unui din noi și șoptește, într-o românească stricată indicația, pe care o căutăm; apoi se îndreaptă iar, în atitudine severă de mai înainte, și-și strigă frazele stereotipe, într-o răpăitoare ungurească.

„Triple entente“ (Rusia, Anglia și Franța) s-a format târziu, și este numai o formație artificială, pe când tripla alianță este alianță naturală a popoarelor.

Mahau spune, că deși Germania își mărește flota, atou-ul totuși este în mâinile Angliei și ale Franței. Cea mai vulnerabilă parte a Germaniei este comerțul maritim, pe care Anglia îl poate sdruncina ori când.

Anglia trebuie să-și concentreze forțele, până când Germania nu va deveni mai puternică pe mare, deoarece atunci totul va fi prea târziu.

Cum calomniază Evreii România.

Raportul alianței israelite universale asupra Evreilor din România în 1909.

În anul trecut am publicat în „Neamul Românesc“ un articol, în care arătam ce sacrificii fac Evreii din toată lumea pentru ajutorarea celor din România.

De astădată vom arăta cum se prezintă situația Evreilor dela noi, în străinătate. Datele le luăm din chiar „Buletinul Alianței Israelite Universale“ pe anul 1909.

Sunt aproape 20 de pagini în darea de seamă asupra Evreilor din România. Nu numai fiecare pagină, dar aproape fiecare rând conține câte o neisăcitare și o insultă pentru noi.

Se începe cu constatarea, că în 1909 nu s-a semnalat nici o îndreptare pentru Evreii din România și se afirmă, că nici o speranță nu e pentru viitor.

Din contră: se înmulțesc legile excepționale și măsurile arbitrare în contra Evreilor, cari, deși sunt în număr de 250 de mii, nu îndrăznesc să se ridice în contra acelor legi.

Ni-se amintește de tratatul din Berlin și ni-se spune cu toată delicatețea, pe care o poate avea un Evreu, că prin nesocotirea celui tratat, Românii au săvârșit o îndrăzneală sfidare față de dreptul ginților, de principiile cele mai elementare de umanitate și față de autoritatea Europei.

Suntem acușați apoi, că de când avem Independența, n-am făcut nimic pentru a asigura dreptatea și libertatea pentru Evrei. Apoi ni-se amintește, că înainte de 1866 s-au făcut eforturi pentru asimilarea Evreilor din România. Ca dovadă, se citează o circulară din 1860, prin care M. Kogălniceanu spunea Evreilor, că se pot bucura de libertatea credinței și de siguranța avutului lor și-i îndeamnă să-și trimită copiii în școlile românești și în armată.

Evreii par a regreta aceasta stare de lucruri. Dar când s-a schimbat ea? Cine le turbură credința și le pune în pericol avutul? Școlile le sunt deschise, și armata îi așteaptă. Evreii au profitat însă de școli

și au recurs la toate mijloacele, ce se pot imagina pentru a scăpa de serviciul militar.

Ca dovadă de netoleranță ni-se citează apoi faptul, că Gheorghe Mărzescu, pe când era prefect de Iași, la 1869, n-a voit să satisfacă dorința lui Kogălniceanu de a lăsa pe Evreul Armand Lévy să facă o anchetă asupra Evreilor. Kogălniceanu i-a explicat de ce voia, ca Lévy să facă această anchetă: „Armand Lévy e redactorul unui ziar, care pledează cauza Evreilor, fără s-o cunoască, așa cum e. I-am spus: du-te în Moldova, vezi lucrurile la fața locului; apoi să vorbești și să scrie.“

Ce spunea Kogălniceanu? Iată un ziarist evreu dela un ziar, care nu știe ce scrie. Să se ducă să vadă ce e în Moldova, și apoi se scrie, dacă-i convine să spuie adevărul! Nu știm, dacă Lévy va fi descris lucrurile așa cum le-a văzut. Vedem însă, că după 41 de ani se citează scrisoarea lui Kogălniceanu către Mirzescu drept o dovadă de netoleranță. Reaua-credință a Evreilor n-a scăzut cu nimic în această viață de om!

Ceea ce-i mai semnificativ e, că Mihail Kogălniceanu e prezentat ca un protegiutor al Evreilor în contra autorităților românești. Așa, în raportul de care ne ocupăm, se citează și o circulară dată de el în 17 Noembrie 1869 către prefecti și prin care le recomandă să aplice cu multă atenție ordonanța relativă la cărciumarii evrei dela sate și să nu dea loc la abuzuri, căci, „în această delicată chestie, orice abuz va constitui o armă în mâinile adversarilor națiunii.“

Deși Kogălniceanu a avut grija să nu se săvârșească abuzuri, Evreii fac din circulara lui, după 41 de ani, o armă în contra națiunii. Cât de bine-i cunoștea Kogălniceanu!

Mai departe, raportul trimis Alianței Israelite și publicat de aceasta pentru întreaga lume afirmă, că miniștrii din zilele noastre și-au luat sarcina să denunțe lumii, că prezența Israelitilor în țară constituie un pericol național.

Iar, după-ce spune, că partidele au făcut din chestia evreiască o minge cu care se luptă între ele, nobilul raportor din România (d. Astruc?) scrie: „De treizeci de ani chestia evreiască e o armă în mâinile fiecărui partid, după cum e în opoziție sau la guvern. E reaua credință, cea mai nerușinată care însuflețește această luptă politică, al cărei trist preț sunt Evreii. Nici-odată ea nu s'a răsfățat cu atâta nerușinare, de când Europa, divizată, pare a se desinteresa de executarea art. 44 din tratatul dela Berlin.“

Până aici suntem arătați ca netoleranți și nerușinați. Nu-i de ajuns. Mai suntem arătați străinătății și ca ingrați. Pentru acest scop se citează un memoriu al lui Hauterive, dat Academiei de M. S. Regele și prin care se spune, că Evreii

ști, de a cunoaște... Ei! „mai trăiește maghiarul“, — dar nu pierd nici românul. Cuibulețul acesta de românism, în care arde scântea neperitoare a dragostei de neam, de cultura și de înălțarea națională, vedeți, noi nu-l dăm pe toată splendoarea zidurilor din afară. Acolo e leichonul, — și în câte priviri de aci nu arde credința, sfărâmată de cetății, a unui losua.

Piesa le vorbește despre Caterina Varga, despre episoadele bine cunoscute din luptele pentru libertate ale străbunilor lor; înțelegerea și interesul cu care ascultă sunt îndoiile. Simțim aproape, că ne covârșesc simțirile încălzite de focul acesta tineresc, virgin....

Iar când plecăm de aci, pare că am vrea să ducem cu noi și să împrăștiem aci, în mijlocul acestei Capitale a noastre, în mijlocul acestor București, de unde soarele răsare pentru românimea întreagă, — ceva din dorul acela ascuns, dar pe care îl simțim atât de arzător și de fecund, — de viață românească, luminată sub scipirile artei curate, înălțătoare de suflete, de gândiri, — îmbolditoare spre hotărâri, și spre fapte.

aduși în România prin secolul al XVIII-lea erau liniștiți, își plăteau dările și că au făcut cei dintâi exportul pieilor de epuri în Austria.

Suntem ingrați, pentru-că, deși recunoaștem Evreilor meritul de a-se fi ocupat cei dintâi cu comerțul cu piei de iepure la noi, nu-i tolerăm, drept recunoștință, să speculeze cum știm elementul românesc.

Dar nu e numai această concluzie pe care informatorul Alianței Israelite Universale o trage din documentul citat. El adaugă, că pentru Români, un secol sau două de viață comună cu Evreii nu sunt de ajuns pentru-ca Israelii să se considere ca autohtoni și ne muștră, că nu tot astfel am procedat cu Armenii, pe cari i-am emancipat în bloc și încorporat fără nici o greutate la nație.

Acest minunat critic uită să spuie însă căți urmași de-ai Evreilor aflători la noi în secolul al XVIII-lea sunt neîmpămanțeniți; după cum se ferește să spuie dacă există la noi Armeni, cari ar avea alte tendințe decât ale neamului.

După această parte introductivă, Evreul nostru trece la exemple. El spune, că la legislația contra Evreilor s'au mai adăugat de curând două legi: cea sanitară și cea pentru încurajarea industriei naționale.

Legea sanitară, în formă de proiect, de doi ani, ar avea dispoziția ca medicina să nu poată fi practică în România decât de cei cari vor poseda o diplomă română.

Ei, dispoziția aceasta e luată ca o măsură de persecuție în contra Evreilor, cari obțin titluri în străinătate. De ce se duc în străinătate pentru acele titluri? Evreul nostru scrie și subliniază: „Pentru-că școlile superioare din țară li-au fost închise.“

Dar toți, căți cunoaștem legile noastre școlare și știm cine frecventează cursurile celor două facultăți de medicină dela noi, suntem cuprinși de indignare în fața unei atât de nerușinate minciuni. Cel puțin 40 la sută dintre studenții facultății de medicină din București și 80 la sută dintre cei ai facultății din Iași sunt Evrei, și totuși informatorul Alianței afirmă, că școlile superioare dela noi sunt închise Evreilor. Dar nu se gândește acel nenorocit de informator cât rău face coreligionarilor lui cu asemenea minciuni transmise străinătății?

E ceva neplăcut Evreilor în dispoziția citată din proiectul de lege sanitară: sunt Evrei străini cari vin cu titlul de medici din străinătate și cer libera practică în țară, pentru a pretinde apoi, că sunt autohtoni. Dar informatorul trebuie să mintă ca să ascundă adevăratul motiv al supărării neamului. Iar, pentru a-și impușternici minciuna, citează un interview al d-lui dr. Babeș cu „Dimineața“. Dr. Babeș e prezentat ca antisemit, dar protestează contra dispoziției din proiectul legii sanitare. Dr. Babeș e tot atât de antisemit ca și „Dimineața“, ca și informatorul Alianței.

Ei, dar ni se mai face o plăcere: Ni se citează răspunsul, de o rară obraznicie pe care un anonim evreu l-a dat prin „Revista Israelită“ la apelul făcut de medicii români medicilor evrei ca să nu participe la congresul medical internațional de la Pesta.

Noua lege a industriei, care a rămas nevoată la Cameră, e prezentată ca voină să retragă comerțul și industria din mâinile Evreilor spre a le da, cu voe sau fără voe, în mâinile creștinilor.

Ca dovadă, spune informatorul, se impuse ca 25 la sută din salarii să fie plătite la un personal compus din Români. Se adaugă: „Un ziar român a avut curajul să protesteze contra proiectului“. Acel ziar e „Bursa“, redactat de d. Hussar, unul dintre intelectualii Evrei cei mai habotnici. Deci ne-am luminat de ce a protestat acel ziar.

Alt capitol în raportul către Alianța Universală a neamului lui Israel: „Oprirea

comerțului“. Aici ni se spune că Ministerul de finanțe a oprit ca expeditorii de mărfuri să funcționeze la biourile vamale fără să facă autorizația celui Ministeriu. Informatorul adaugă, fără să facă dovada, că Ministerul n'a dat autorizare expeditorilor evrei.

Mai departe, prefectul de Bacău e acuzat că a izgonit de la sate pe toți Evreii. Informatorul uită să adauge că Evreii n'au dreptul să locuiască la sate fără autorizația autorităților. Acest informator e poate cel mai de rea-credință: el uită tot cei-arderanța sistemul de minciuni și calomnii.

Directorul Prefecturii de Iași e și el acuzat că a expulsat de la sate pe străinii cari au luat embaticuri de vii. Citația, întru cât e vorba de Iași, e făcută, firește, după „Opinia“.

Occupându-se de naturalisări, raportorul Alianței afirmă că de la 1879 — 1909, în 30 de ani, au fost împământeniți numai 177 de Evrei și găsește că Guvernul român e bizar pentru că a acordat drepturile politice la 4539 Evrei din Dobrogea, după 30 de ani de dominație, pe când consideră ca străini pe Evreii stabiliți în țară de vecuri.

Trecând la statistica populației, informatorul Alianței polemizează cu d. Iorga și contestă că ar fi 500,000 de Evrei în România. După acel informator ar fi numai 240,000. El se bazează pe cifrele d-lui Colescu, alt Român neaoș.

Mai afirmă că elevii evrei nu găsesc decât 3.800 de locuri în școlile românești; amintește de manifestațiile ostile făcute „Adevărului“, protestează contra impunerii jurământului more-judaico și sfârșește prin a aminti că la sfârșitul anului 1909 s'a pornit o mișcare vie pentru obținerea drepturilor politice. În apendicele Buletinului Alianței se publică memoriul, pe care Israelii l-au prezentat membrilor Parlamentului.

În resumat, dacă raportul trimis Alianței Israelite Universale nu poate aduce nici-o acuzare temeinică autorităților românești, el conține în schimb un enorm număr de insinuații calomnioase ce dovedesc reaua-credință, cu care eroii acestia luptă împotriva țării de care se plâng că nu recunoaște ca pe fiii ei cei mai aleși.

„Neamul Rom.“

M. R. N.

ȘTIRI.

— 27 Octombrie v.

La fondul jubilar al „Gazetei“. Primim dela d-l căpitan George de Rades din Timișoara 3 cor. (trei) pentru „Fondul jubilar al Gazetei“. Mulțumim d-lui căpitan, atât mai mult pentru această contribuție, cu cât observăm cu plăcere, că d-sa o face de câte ori își reînnoiește abonamentul la „Gazetă“.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Economul“ în Cluj a ales în ultima ședință plenară, de președinte al institutului pe domnul Eugen Bianu, mare proprietar în Făget.

Pentru masa studenților din Blaj. D-na Otilia Dr. Negruțiu în loc de cunună pe mormântul neuitatului său soț, a contribuit pentru Masa studenților din Blaj 50 coroane. I-se aduce și pe aceasta cale mulțumită din partea Direcțiunii gimnaziale

Vlaicu va zbura în Arad. „Tribuna“ scrie următoarele: Anunțăm publicul românesc, că cel dintâi sbor de aviatorul nostru Vlaicu îl va face aici, acasă, va avea loc în Arad, unde se va aranja spre acest scop un mare meeting de aviațiune. Meetingul se va aranja, dacă va permite vremea, încă în toamna aceasta, dacă nu, atunci, la primăvară.

Publicul românesc va saluta desigur cu mare bucurie vestea aceasta și nădărdim că va alerga din toate părțile, timpul său, să-l vadă pe cel dintâi aviator român, care aduce atâta mândrie cinstite neamului nostru de aici, care ni l-a dat.

Un jubileu. Din Sibiu ni-se scrie, că direcțiunea „Albinei“ va serba în Decembrie c. jubileul de 25 ani, al d-lui Parteniu Cosma, ca director al „Albinei“. Cu acest

De pe-acolo de unde a venit, de prin săcuime, de prin Sătmăr, de prin Săcele, va fi deprins el ceva românească; în nădejdea vre-unui bun bacșiș, ar întrebuința-o bucurios la ocazie, — dar se teme să nu fie denunțat drept olah, fiindcă atunci ar putea să-și ia cu siguranță adio dela slujbă...

Români, totuși, sunt în Budapesta. Este tinerimea constrânsă de legile țării să-și îndeplinească studiile la școalele înalte maghiare. Știu bine ungurește băieții aceștia, — dar când aud despre câte ceva românesc, e pentru dânsii lucru sfânt. Ca la biserică se adună în odațele acelea, copleșite, într-o stradă dosnică, de clădirile mari și deșarte dimprejur. E viață aici, simți, că e viață fierbinte, intensă. Modeste dulapuri de jur împrejur, cuprind floarea literaturii românești, din vremile mai vechi și din cele mai nouă. Masa din mijlocul sălișoarei de lectură e plină de ziarele și revistele cele mai proaspete românești; — le găsești pe toate cele din regatul unguresc și din Bucovina, și câte sunt permise din România.

S'a anunțat cetirea unei piese teatrale, și a venit atâta tinerime dornică, setoasă de cuvântul românesc, încât rămânem uimiți, emoționați. Sunt copii zdraveni aceștia, firi sănătoase, ochi scântetori de inteligență, și de dorul de a

reile se va face un album cu fotografiile tuturor oficialilor dela centrală și sucursale, se va face de un pictor portretul lui Cosma pentru sala de ședințe ș. a.

Adunarea de toamnă a despărțământului învățătoresc Blaj, aparținător reuniunii învățătorilor gr. cat. din arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș este convocată pe ziua de 19 Noemvrie st. n. 1910 la 8 ore a. m. în școala gr. cat. din Tapu.

O femeie de 117 ani a răposat zilele acestea în comuna Nagytárkány, din nordul Ungariei. A fost femeia lui Martin Schwartz, foarte vehementă și aspră de gură, așa că chiar acum își bătea, cât zici pe băiatul ei de 90 de ani. A avut 6 copii, dintre cari numai trei mai trăiesc, cel amintit, încă unul de 83 de ani și o fată de 85 de ani. N-a fost nici-o dată bolnavă și nici moartea nu i-a cauzat-o vre-o boală. A trăit cu familia în mare sărăcie și în fiecare an era împărțită de ajutor negesc.

Parisul în primejdie de a fi inundat. Ploi mari torențiale se descarcă — precum se telegrafiază — asupra Parisului. Seina crește amenințător și autoritățile se tem, că se vor repeta iarăși inundațiile din anul trecut. S-au luat toate mijloacele posibile de apărare, ca dezastrul ce ar urma să apară să fie evitat. Până acum încă nimeni nu a fost rănit și nici au cauzat pagube însemnate și au secerat chiar și victime omenești.

Vagoane furate. Înainte cu trei ani, din parcul de vagoane dela stația Mitrovița, au dispărut în mod necunoscut șase vagoane de povară de ale căilor ferate ungare. Acum, după trei ani s-a găsit unul dintre ele în Belgradul Serbiei schimbat la față: vâpsit din nou și prevăzut cu incrișuri sârbești. Prin o anchetă a unei comisii s-a stabilit că acest vagon, într-adevăr este unul din cele furate acum trei ani. Direcțiunea căilor ferate sârbești, însă, a negat hotărât, că ar avea cunoștință de prezența vagonului acesta în parcul sârbesc. Vorba: »taga, că n-are ce-ți face«.

Se scumpesc țigările. Ministru de finanțe a emis o ordinațiune în cauza scumpirii țigărilor. În sensul ordinațiunii, dela anul nou începând, prețul țigărilor »tabaco« și »britannica« se va urca cu câte doi bani, iar al țigaretelor »princessa« cu un ban.

Viriliștii români în comitatul Făgăraș. În lista viriliștilor comit. Făgăraș pe anul 1911 sunt luați pe baza dărei următorii Români:

Nicolau Garoiu, avocat, Zărnești, Dr. Ioan Șenchea, avocat, Făgăraș, Dr. O. Vasu, avocat, Făgăraș, George Guiman, comerciant, Poiana-Mărului, Dr. Laurențiu Pop, avocat, Abrud, Ioan cav. de Pușcariu, jude de curie în pens., Bran, George Ghimbășan, proprietar, Făgăraș, Leon Solomon, notar, Draguș, George Enescu, comerciant, Poiana-Mărului, Dr. Andreiu Micu, avocat, Făgăraș, Dănilă Gabor, inginer, Voila, Ioan Baiu Comșia, comerciant, Zărnești, George Enescu, preot, Bran, Dr. Iancu Meșian, proprietar, Zărnești, George Tunsoiu, comerciant, Șinca Nouă, Dr. George Urdea, asesor orfanal, Făgăraș, Nicolae Lupu, comerciant, Zărnești, Valeriu Comșia, preot, Copăcel, Sulej, Ioan I. Comșia, comerciant, Zărnești și George Bunea, cărciumar, Vad.

Deci din 87 viriliști, abia 20 sunt români. S'au sporit în mod meșteșugit jidani și sașii, împărțind dările între toți și maioreni ai familiei, — pe când unii din oamenii noștri nu se interesează și însemne toate dările, iar cei îndreptățiți să ceară socotirea dublă a dării.

O declarație. Luasem și noi per tangentem o notiță după »Lupta«, că autorul punctuațiilor de pace din »Pesti Napló« ar fi d-l avocat Dr. Emil Babeș. La stăruințele repetite ale d-lui Babeș, făcute prin un încredințat al său de aici, dăm loc declarației dănsului, în care zice: »eu aici când nu am scris articole în ziarul »P. Napló«, cu care nu am stat și nistau nici într-o legătură«.

»Fortuna«. Despre pregătirea înființării băncii de asigurare »Fortuna«, Rev. Econ. scrie următoarele:

În ultima ședință a »Solidarității« s-a decis cel mai însemnat dela ordinea zilei a fost: »Chestiunea societății de asigurare«, a căreia înființare a decis să o inițieze »Solidaritatea«, în adunarea sa generală, ținută în Brașov la 25 Iunie a. c.

Direcțiunea studiind prin secretarul însoțirii chestiunea temeinic și din toate punctele de vedere, a stabilit pe baza proiectelor redigiate și prezentate de secre-

tar textul definitiv al statutelor și proiectului de fondare, ce se va lansa în proximele zile pentru înființarea societății române de asigurare, atât de mult și des reclamată de opinia noastră publică.

Societatea este proiectată ca societate pe acții cu capital de 1.000.000 cor. (în 5000 acții pe nume à 200 cor. —) eventual și peste 1 milion cor., sub firma: »Fortuna« institut general de asigurare, societate pe acții. Sediul va fi Sibiu.

S'a stabilit tot-o dată lista bărbatilor de încredere, cărora li se vor trimite, afară de băncile noastre, prospecte de fondare, pentru adunarea de subscrieri la acții.

Crippen. Esecutarea lui Crippen suferă amânare. Avocatul lui a făcut o remonstrație contra îndeplinirii sentinței de moarte, arătând, că Crippen nu e vinovat, de oare ce nevasta lui — trăiește. Avocatul afirmă, că au văzut-o nește cunoscuți ai ei în Chicago. Dacă e adevărat!

Nou sbor al lui Vlaicu. Aviatorul nostru Vlaicu a înregistrat un nou succes, la cele două sboruri din urmă, făcute Vineri pe platoul Cotrocenilor. De față au fost și A. S. R. Principele Carol, ministrul Haret, Dr. Th. Mihali și d-na și multă lume ce umplea câmpul Cotrocenilor: ofițeri militari, elevii liceelor, ai școalelor de poduri și șosele etc. După un scurt sbor de încercare, la oarele 4 și 47 minute, Vlaicu se ridică în văzduh și execută un admirabil sbor de 18 minute, la o înălțime de 150—200 metri. La scoborâre, îndrăznețul nostru aviator, a fost viu felicitat de prințul Carol, d. Haret și d. Mihali. Publicul i-a făcut adevărate ovațiuni. La oarele 5 și 8 minute, Vlaicu a pornit din nou și a executat un al doilea zbor, de 9 minute la aceeași înălțime, aterisând la oarele 5 și 17 minute. De astă dată Vlaicu a fost ridicat pe umeri și purtat în triumf, în mijlocul unor urale și ovațiuni entuziaste și dus astfel până la hangar. O zi frumoasă pentru Vlaicu și aviația română.

O nenorocire cu automobilul. Comerciantul din Brașov Franz Knaller, reprezentant din loc, al unei fabrici de automobile din Germania, și-a pierdut viața într-o cursă ce a făcut-o la Măgherușul săsesc pe drumul Sighișoarei. Fiind în amurgul sărei, și drumul tare noroios, manevrând greșit, — căci însuși conducea automobilul »Colibri«, — s'a răsturnat pe coasta drumului și căzându-i automobilul pe piept, la zdrobit pe loc. Șoferul ce se-dea în partea dinapoi, a scăpat ușor rănit, căzându-i automobilul numai pe un picior, și ținându-l acolo prins, cu fața în noroiu, până a sosit ajutor.

Petrecere. Reuniunea femeilor gr. or. române din Timișoara-Fabric și provincă, aranjază o petrecere, cu concursul Reuniunii române de cântări din loc, în sara dela 14/27 Noemvrie a. c. în sala berăriei (Fabrikshof) din Fabric, în favorul fondului său. Pentru comitetul aranjator: Aurelia Dr. Cioban, presidentă. Nicolae Nicorescu, secretar.

Sinucidere — cu aeroplanul. S'a întâmplat încă în luna August, că aviatorul rus Matievici, a căzut cu aeroplanul său dela o înălțime considerabilă și a murit pe loc. Acum s'a descoperit, că Matievici nu incidental ci intenționat a căzut. El, adevărat, era membru partidului revoluționar, și dela acesta a primit însărcinarea să omoare pe ministrul președinte Stolypin. Spre a-și executa însărcinarea sângeroasă, i s'a dat ocaziune favorabilă, când, chiar Stolypin l'a rugat pe Matievici, să-l ia cu sine într-o călătorie de sbor.

Când aviatorii plutiau pe aripile aierului, Stolypin a zis: »Matievici, ție ți-am încredințat viața mea, speriez că nu mă va ajunge vr'o nenorocire«. Aceasta încredere l'a pătruns pe Matievici într-atâta, că a abzis dela planul de asasinare, iar partidul revoluționar l-a condamnat pe Matievici la — moarte. Din aceasta cauză apoi, Matievici a »căzut« cu aparatul său din înălțime.

Vioara miraculoasă. Sâmbătă și Duminică sara s'a jucat în sala Redutei de aici, interesantă piesă cu titlul de mai sus. Diletanții și-au jucat excelent rolurile. În deosebire merită laudă d-soarele Eisenburger, Ema și Emilia, prin jocul lor frumos. Sala de teatru a fost în amândouă sările tixită de public. Auzim, că la dorința generală, piesa s'a va repeta zilele acestea.

Serată muzicală. Vineri seara în 11 l. c. va da în sala de concerte a Redutei de aici o serată muzicală d-soara Adele Umling, cu un program bogat de cântece.

Acompaniamentul la pian îl are d-nul Rudolf Lassell. Inceputul la oarele 8 seara. Bilete se află de vânzare în librăria W. Hiemesch.

În cancelaria advocațială a subscrișilor află aplicare un candidat de avocat. Reflectanții să-și comunice condițiunile și referințele personale. — Dr. Enea Draia și Dr. Bucur Bara advocați, Marosvásárhely.

Convocare.

Despărțământul Făgăraș, aparținător Reuniunii învățătorilor din Arhidieceza gr. cat., în sensul § 21 din statute își va ține adunarea de toamnă la 20 Noemvrie st. n. a. c. în Făgăraș, la care avem onoare a invita P. T. membrii fondatori și ordinari și pe toți binevoitorii școalei.

PROGRAM:

1. Participarea în corpore la serviciul divin la oarele 8 a. m.
  2. Lecție practică prin inv. G. Comănar, cu elevii școalei.
  3. Deschiderea adunării și constatarea membrilor prezenți.
  4. Alegerea comisiunilor pentru apărarea lecției practice, a dizertației, precum și pentru înscrierea de membri.
  5. Citirea dizertației: »Educația morală« prin inv. I. Stroia.
  6. Citirea procesului verbal, luat în adunarea de primăvară.
  7. Raport despre adunarea generală a Reuniunii.
  8. Raportul bibliotecarului.
  9. Raportul comisiunilor esmise sub punctul 4.
  10. Legitimarea achitării abonamentului la »Foaia Școlastică«.
  11. Eventuale propuneri.
  12. Statorirea locului pentru adunarea de primăvară.
  13. Alegerea alor doi membrii verificatori.
  14. Alegerea biroului pe un period nou.
  15. Inchiderea ședinței.
- Vad, la 30 Octomvrie 1910.

Octavian Popp,
președinte.

Ioan Cocșiu,
notar.

Onor. membrii fondatori și ordinari, cari au restanță de taxe, sunt rugați a și le achita.

Suverane exilate

— Tragedia capetelor încoronate —

Numărul suveranelor din Europa, cari trăesc în exil, a crescut cu cele două regine ale Portugaliei: Amelia de Bourbon-Orleans și Maria Paria, prințesa de Savoia, una mama, cealaltă bunica tânărului rege Manuel al II-lea.

Ele intră în rândul prințeselor detronate, menite să se piardă în uitare.

Afară de împărăteasa Charlotta, sora defunctului rege Leopold al II-lea al Belgiei, cele mai multe din aceste prințese ducun exil de bună voie, căci n'au fost gonite din patria lor.

S'au exilat pentru a înăbuși în altă atmosferă amintirile dramelor zguduitoare în mijlocul cărora s'au prăbușit.

Cea dintâi, care trebuie citată e fostă împărăteasă a francezilor, Eugenia de Montijo, născută la Grenada în 1826. Ușuratică, ambițioasă și capricioasă, a deslănțuit războiul teribil din 1870, a împins pe Maximilian spre aventura din Mexico, care a costat viața acestui vremelnic împărat și a cufundat în negura nebuliei de veci pe nenorocita prințesă Charlotta.

Astăzi, împărăteasa Eugenia, pe care odinioară o înconjură o Curte strălucită, trăește retrasă la Farnborough, în Engli-tera, călătorind une-ori pentru a mai îndepărta amintirile și, poate, remușcările vremilor de tinerețe.

Mult mai dureroase sânt amintirile, cari apasă pe Nathalia, fostă regină-regentă a Serbiei. Persoanele din apropierea ei spun că somnul li e în totdeauna chinuit de vedenii înfricoșoare. Ea vede mereu drama de la Conac, care a costat viața fiului ei Alexandru într-o noapte de Iunie a anului 1903.

Ea își petrece viața într-o vilă de lângă Biaritz. Se duce uneori la Florența, unde

s'a născut în 1859, ca fiică a colonelului rus Keșco și a prințesei române Pulcheria Sturdza.

Vine apoi la rând regina Margareta a Italiei, care de la asasinarea lui Humbert I-iu, soțul ei, duce o viață de nomadă pe un pământ străin, une-ori la Valdarenchi, în inima Alpilor și rare-ori, iarna, vine pe la Roma.

În această nomenclatură de prințese, cari își dădoresc ruina viitorului lor unui eveniment tragic se poate număra și arhiducesa Stefania, soția arhiducelui austriac Rudolf, pe care o dramă misterioasă a cufundat-o într-o obscuritate relativă.

Devenită contesă de Lonyay, ea nu mai cunoaște astăzi exilul crud de la început, dar nu l'a uitat, căci din timp în timp amintește despre dănsul.

Un noroc, totuși, au aceste prințese: că ruina sufletească nu le e însoțită de ruina materială.

Cele două regine ale Portugaliei însă sunt sărace și numai grație ajutoarelor ru-delor vor scăpa de mizeria neagră.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 9 Noemvrie. Eri sara locotenentul Forster și un oficer de ulani au făcut un scandal uriaș pe stradele orașului Kecskemét. Au bătut și maltratată pe mai mulți trecători și au insultat damele. Colonelul Bissingen-Nippenburg, șeful regimentului de husari din Kecskemét, a introdus cercetare severă.

Sofia, 9 Noemvrie. Primministrul Malinov a declarat în Sobranie, că alianța Balcanică va rămânea mult timp încă o himeră. Convenția româno-turcă nu există — a zis el, dar chiar dacă ar exista, aceasta n'ar turbura bunele relații dintre Bulgaria și România.

Paris, 9 Noemvrie. Din Lissabona se anunță, că acolo au fost arestați 5 generali, 17 ofițeri superiori și mai mulți alți ofițeri, acușați, că au luat parte la un complot, care avea de scop răsturnarea republicei.

Belgrad, 9 Noemvrie — Un ziar de aici scrie, că există un complot contra regelui. Conjurații vreau să proclame de rege pe prințul Pavel Caragheorghević. În caz, că ar muri moștenitorul tronului Alexandru, va izbucni răscoala.

Petersburg, 9 Noemvrie. Conform unei statistice oficiale din Septemvrie și până la sfârșitul lui Octomvrie în Rusia s-au bolnăvit de holeră 218.680 de oameni și au fost 99.600 decese. Nu se știu decese de holeră la Chirghizi și Tătari.

Bruxela, 9 Noemvrie. La deschiderea camerei Belgiei, când regele voia să cetească mesagiul, s'a iscat, la un semn al lui Vandervelde, o larmă uriașă. Regele n'a putut să cetească mesagiul o oară și jumătate. Socialiștii strigau cătră rege: Nu e la adresa d-tale, ci la adresa guvernului clerical al d-tale!

POSTA REDACȚIEI.

E. M. inv. în Rod. v. Nu-i știm adresa nouă. Din Elveția s-a dus.

L. B. în Ep. N-am primit cărțile, de cari menționezi.

Numeri jubilar de-ai »Gazetei« s-au pus din nou în vânzare în librăria Mureșianu, în urma avizului procuraturii din Târgul-Mureșului, prin care ni-se aduce la cunoștință anularea confiscării acestui număr reînăpoindu-ni-se și numerii confiscăți. Prețul unui exemplar 1 cor. 50 fl. plus porto.

Proprietar : Dr. Aurel Mureșianu.

Succesorii.

Redactor resp. Ioan Spuderoa.

Se caută pentru o fabrică mai mare un

Corespondent harnic

Recerinte: Creștin, 23—26 ani, neînsurat, să știe bine limba română și germană în vorbire și scris să aibă cunoștințe comerciale perfecte, stenografice, scrisoare frumoasă, trageră de inimă, diligență, să fie capabil de a lucra independent, perspectivă de a deveni voiajor. Oferte detaliate cu fotografia, copii de testimonii sunt a se trimite sub Nr. 4603 la adresa Haasenstein & Vogler A. G. Wien I/I.

Pentru simplificare reciprocă să se trimită numai oferte care corespund pretensiunilor sus indicate.

In 100 de ani

se ivește nrmăi odată o ocazie atât de favorabilă de a cumpăraieftin și bine **pomi și alte plante de pepinerie.**

Să nu scape nimeni această ocazie și să comande ce are de trebuință după expunerea de mai jos:

Pomi
Arbuste
Coniferi
Pomi pădnreți

Pentru curățirea totală a teritoriului cu
— **prețuri foarte scăzute.** —

Pepinerie de pomi in Mediaș, Ardeal.
Catalog cu prețuri la cerere franco.

Fr. Caspari & Comp.

1216. (1—32).

Prețuri de tot scăzute.

Din cauza strămutării vând toate
confecțiunile lucrate cu mâna
cu prețuri de tot scăzute.

Fritz Bolesch

Nr. 1113,3—150.

Strada Mihael Weiss. Casa Copony.

THE CAMPBELL

Fabrică de motoare cu renume mondial, livrează cele mai bune econstruite și durabile

BENZIN- MOTOARE || GAS-
Ulei crud- ASUGATIV- LOCOMOBILE

Cea mai eficientă

> > sigură } funcționare.
> > netulburată }

Prețuri ieftine. = Condițiuni de plată favorabile. = Garanție în toată privința.

Representant General:

Korányi Victor BUDAPESTA VI,
Liszt Ferencz-ter Nr. 9.
Telefon 64—64

Cumpărați cartea veselă și hazlie a lui Noia-Oardin:

„Năzdrăvăniile viteazului Toporâște”

Vânzarea Filistelor, viclenia Vulpilor Cometul Hăluia, și alte minunăți întâmplă-acum, și scrise cu mult haz pe multe pagini pentru popor. Coperta originală reprezentă pe vestitul opșitar în sat la iei, pecând istorisește despre baron ligi și despre — Goliatu lor. ect. ect. Călăuză la vânzarea viitoare. Prețul 40 bani (20 cruceri) — Se poate comanda dela librăria A. Mureșan Brașov, și dela Administrația

Gazetei Transilvane. Vanzătorilor rabatul cuvenit

Vasile Muscalu

primul
atelier
de curelar
român

în Brașov, Strada nouă Nr. 18 (casele proprii). Am onoarea recomanda On. Public din Brașov și jur Atelierul meu de curelărie, provăzut cu tot felul de hainuri de lux și pentru lucru, din piele de blanc, precum și tot felul de curele de incins, șerpăre, șele în diferite colori, artistic lucrate. Se primesc și reparațiuni de tot felul, cu fere geante de călătorie și pungi, ect. ect. precum și plosci de lemn îmbrăcate în curele frumoase, în mărimi și colori diferite.

La atelierul meu de pielărie din Brașov, comanda -u- dele postale se efectuează grabnic și cu prețuri moderate

La prea înalta împuternicire a Maj. Sale Apost. c. și reg.

A XXXX. LOTERIE de Stat c. și r.

pentru scopuri de binefaceri civile din țările reprezentate în Parlament.

Loteria aceasta unică în Austria legal concesionată conține 20.738 câștiguri în bani gata în suma totală de 620.000 Cor.

Câștigul principal 200.000 coroane.

Tragera urmează irevocabil în 15 Decem. 1910.

Un los costă 4 cor.

Losuri se capătă la secțiile loterilor de stat în Viena II Vordere Zollamtsstrasse 7. Colectanți de lotsrie. Trafici, la oficiile de dare, poste, telegraf și căi ferate, zarafii etc. Planuri pentru cumpărători gratis.

Losurile se trimit franco

Directia c. r. a loteriei.
Secția loteriei de stat.

1211 1—10

Nr. 18205/1910.

Publicațiune.

Pentru asigurarea averii orașului Brassó mișcătoare și nemișcătoare — contra focului, pe timpul dela 1 Ianuarie 1911 până la 1 Ianuarie 1921 pe valoarea aproximativă de 1.500.000 — se va ținea licitație publică cu oferte în 12 Noemvrie 1910 în localul de oficiu al despărțământului V-a magistratual — despărțământul pentru afaceri economice — aflător în Strada Aurarilor Nr. 5 etagiul II.

Operatul publicațiunii, dimpreună cu consemnarea realităților de asigurare și formularele pentru ofertare se află depuse — până în ziua licitației — în localul de oficiu, indicat mai sus, al despărțământului economic orașenesc și se poate ceti în oarele de oficiu antemeridiane.

Brassó, în 20 Octomvrie 1910.

(1217,1—2) Magistratul orașenesc.

Nr. 1303/910.

Publicațiune.

Ospătăria comunei Šárkány. ce constă din 6 odăi 1 localitate deschisă, 1 bucătărie, 2 pivniți, pod, 2 grajduri, 2 șopronne și alte localități se esarindează în 16 noemvrie a. c. la 10 oare a. m. pe cale de oferte eventual continuind pe cale verbală pe termen de 3 ani, începând din 1 Ianuarie 1911 până la finea lui Decemvrie 1913.

Ofertele referitoare, provăzute cu vadiu de 5% a sumei oferite se pot trimite sub. risei primări până la termenul esarândări, la 9 oare a. m.

Condițiunile de licitare în oarele oficioase se pot vedea în cancelaria comunală.

Primăria comunală

De arândat

la Mediaș dela 1 Ianuarie 1912 eventual de vânzare este fosta proprietate de 7 jug. catast. a defunctului adv. I. Popa situată lângă parcul orașului Mediaș, formând toată un trup, compusă din vie, grădina de pomi fructiferi și parc, cu villă din vie 4 camere, bucătărie, apoi grajd, șopron, pivniță, etc.

A să adresa direct d-lui

Victor Roman
Strada Romană 187
București.

Nr. 1224. 1—10.

Caut pentru cancelaria mea avocați-ală din Făgăraș, un **candidat de avocat**, care să poată conduce agen-dele independent. A se adresa subscrisului. Dr. N. Șerban, avocat, Făgăraș.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcănă Stéua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot că-păta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depou de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** vênét, pentru **copii**, precum și **cicelii**.

Comande întregi se esecută **prompt și ieftin**, i au asupra-mi și **transporturi de mörți în străinătate.**

La casuri de mörte a se adresa la

115—* Telefon intern. 405.

E. Tutsek.